

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Панфелюк Юлія Юріївна

УДК 336:7

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ І
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА**

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Панфелюк Ю.Ю.

Керівник роботи
Абрамова І.В.
к. е. н., доцент

Житомир – 2019

АНОТАЦІЯ

Панфелюк Юлія Юріївна. – Управління формуванням прибутку і шляхи підвищення прибутковості підприємства. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Житомирський національний агроекологічний університет, 2019.

В кваліфікаційній роботі викладені теоретичні, методичні та практичні аспекти формування прибутку підприємства. Досліджено стан та особливості формування прибутку вітчизняними підприємствами. Запропоновано шляхи підвищення прибутковості підприємства.

Ключові слова: прибуток, прибутковість, рентабельність, фінансове забезпечення.

SUMMARY

Yuliya Panfelyuk. - Management of formation of profit and ways of increase of profitability of the enterprise. Manuscript.

Qualification work for the master's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". - Zhytomyr National Agro-Ecological University, 2019.

The qualification work outlines the theoretical, methodological and practical aspects of the formation of profits of the enterprise. The state and peculiarities of profit formation by domestic enterprises are investigated. The ways of increase of profitability of the enterprise are offered.

Keywords: profit, profitability, profitability, financial security.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. СТАН УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	13
Висновки до розділу 2.....	20
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	22
Висновки до розділу 3.....	26
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми та аналіз останніх досліджень. Ключовими завданнями господарської діяльності підприємства є ефективність функціонування та економічне зростання. Прибуток є базисом для активізації процесів росту і розвитку підприємства. Від величини цього показника залежить рівень платоспроможності та результативності господарської діяльності підприємства.

Сутність такої категорії як «прибуток» досліджували І.В. Абрамова, Я.В. Лебедзевич, Л.В. Недільська, Ю. Шара, Л.М. Ячнева, І.О. Гладій та ін. Проблеми відображення у звітності результатів роботи підприємств містяться у працях Ф.Ф. Бутинця, В.В. Сопка, Л.М. Мниха, М.Г.Чумаченка, В.О. Шевчука тощо. Водночас не всі питання, пов'язані з управлінням формуванням прибутку і шляхами підвищення прибутковості підприємства є достатньо вивчені та описані в літературних джерелах, що вказує на необхідність проведення окремого дослідження у зазначеному напрямі.

Мета та завдання дослідження. Теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо управління прибутком й підвищення прибутковості підприємства.

Завдання:

- розкрити методичні положення та практичні аспекти управління прибутком підприємства;
- провести оцінку стану управління прибутком на вітчизняних підприємствах;
- проаналізувати стан та ефективність формування прибутку вітчизняними підприємствами;
- розробити пропозиції щодо підвищення прибутковості підприємств.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес управління формуванням прибутку підприємства. Предметом дослідження є

сукупність теоретико-методичних та прикладних аспектів управління формуванням прибутку й підвищення прибутковості підприємства.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові методи пізнання фінансових явищ і процесів, зокрема, системний підхід до вивчення проблем управління формуванням прибутку підприємства. *Абстрактно-логічний метод* застосовано для уточнення економічного змісту такого поняття як «прибуток підприємства», методичного обґрунтування формування фінансових результатів підприємства та їх складових. *Аналітичний та статистичний методи* використано для оцінювання стану, тенденцій розвитку та рівня формування фінансових результатів підприємства. *Метод порівняльного аналізу* застосовано для вивчення й адаптації закордонного досвіду формування прибутку підприємства. *Розрахунково-конструктивний метод* став основою для розрахунку прогнозних фінансових показників ПП «Галекс-Агро». У роботі застосовано такі методичні підходи як групування, графічний, табличний та ін.

Елементи наукової новизни одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі комплексно досліджено теоретико-методичні та практичні підходи до управління формуванням прибутку як елемента загальної системи менеджменту підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення та пропозиції за результатами дослідження можуть бути використані в системі фінансового менеджменту вітчизняних підприємств.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення кваліфікаційної роботи були викладені в доповідях автора на тему:

- «Аналітична оцінка результатів фінансово-господарської діяльності підприємства» оприлюдненій на студентській науково-практичній конференції «Студентські наукові читання: 2018», яка відбулася 30 листопада 2018 р. в Житомирському національному агроекологічному університеті;
- «Формування фінансових результатів підприємства» оприлюдненій на студентській науково-практичній конференції «Фінансове

забезпечення економіки», яка відбулася 30 травня 2019 р. в Житомирському національному агроекологічному університеті;

- «Аналітична оцінка фінансових результатів діяльності підприємства» оприлюдненій на студентській науково-практичній конференції «Студентські наукові читання: 2019», яка відбулася 20 листопада 2019 р. в Житомирському національному агроекологічному університеті.

Обсяг і структура кваліфікаційної роботи. Основний текст роботи викладено на 28 сторінках комп'ютерного тексту. Ілюстративний матеріал представлено у вигляді 8 таблиць та 1 рисунка. Структурно робота включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел 40 найменувань, додатки.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, незалежно від спеціалізації діяльності підприємства, головною метою його функціонування завжди буде залишатися отримання прибутку, а також формування таких кінцевих фінансових результатів, як ділова активність підприємства, рентабельність власного та інвестиційного капіталів. Також для ефективного функціонування підприємства створюється програма спеціальних дій, що спрямовані на створення надійної економічної безпеки підприємства.

2. Доведено, що у будь-якого підприємства в процесі свого господарювання метою виступає досягнення максимального результату від своєї діяльності, а цього неможливо досягти без ефективності управління, в основі якого виважені управлінські рішення, прийняті відповідно до даних, що показують справжній стан речей на підприємстві.

3. Визначено, що головна мета управління прибутком повинна забезпечувати поєднання інтерес власника з інтересом держави і персоналом підприємства. Система збуту продукції, зменшення її собівартості і створення конкурентних цін на товари допоможуть підприємству збільшити його прибутковість.

4. Доведено, що для визначення ефективності вироблених витрат потрібно використовувати показник рентабельності господарської діяльності підприємства.

5. Доведено, що для успішного розвитку будь-якого підприємства та забезпечення ефективності його діяльності необхідно постійно працювати над пошуком шляхів зростання прибутковості підприємства. Підведено підсумки, що відповідні організаційно-методичні системи забезпечення управління, обізнаність основними механізмами формування прибутку, використання сучасних методів аналізу та планування може призводити до максимізації прибутковості підприємства, що являє собою основну мету господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Професіонал, 2007. 304 с
2. Бержанір І.А. Рентабельність як основний показник оцінки діяльності підприємства // Вісник ХНДАУ. 2015. № 1. С. 59-62
3. Баришевська І.В. особливості формування та обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств. Економічний форум.2015. №1. С.250-254.
4. Блонська В.І. Вдосконалення формування та використання прибутку підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. № 18. С. 122-128.
5. Блонська В.І. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством. *Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць*. Львів : РВВ НЛТУ України. 2014. Вип. 6. С. 129-134
6. Бланк І. А. Управління прибутком. К. : Ника-Центр, 2008. 544 с.
7. Гаврилук В. Концептуальні підходи до стратегічного управління витратами *Студентські наукові читання – 2019 : матеріали конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт на факультетах обліку та фінансів і економіки та менеджменту Житомирського національного агроекологічного університету, 20 листопада 2019 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2019. С. 44-47.*
8. Гетьман О.О. Економіка підприємства: підручник. К.: ЦНЛ, 2006. 488 с.
9. Голов Р. С. Економіка і управління на підприємстві : підручник. М.: Дашков і К. 2013. 200 с
10. Гавалешко С.В. рентабельність підприємства та шляхи його підвищення. *Економікс*.2012. №10.

звернення: 22.11.2019)

11. Гладка Л. І. Управління прибутком в сучасних умовах. Економіка і регіон: наук. вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка. 2012. № 1(32). С.18-23.

12. Жигалкевич Ж.М. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. №4. С.145-148

13. Звітність підприємства: підручник за редакцією М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 570 с.

14. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: аналіз наявних визначень. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. 2015. № 1(1). С. 69-79.

15. Конобеєва О. Е. Особливості формування власних ресурсів муніципальних підприємств. *Інноваційний Вісник Регіон*. 2011. 2 (24). С. 27-36.

16. Корінев В. Л. Обґрунтування прибутку підприємства з урахуванням рівня ціни на продукцію. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 3 (45). С. 97-103.

17. Корінев В.Л. Дослідження впливу ціни на прибутковість діяльності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 2. С. 92-98.

18. Крупка Я. Економічна безпека підприємства та її реалізація через систему облікових принципів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Облік як інформаційна система для економічної безпеки підприємств в конкурентному середовищі” (Тернопіль, 25-26 листопада 2010). Тернопіль: ТНЕУ, 2010. С. 57-60

19. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХП»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХП». 2015. № 25 (1134). С. 123-126.

20. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. К.: Вища шк., 2013. 205 с.

21. Микитюк Н.Я. Обліково-аналітична інформація в системі управління. Тернопільський національний економічний університет. 2009. №3(92). URL: http://www/nBuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2009_3/92/pdf (дата звернення: 07.12.2019)

22. Міщенко К. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення. Інтернаука. 2017. № 2 (2). С.105-107

23. Національний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затвердж. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року №87.

24. Павлюк П.П. /Підприємство - К.: Юніор, 2008., - 179с.

25. Палюх М.С. Роль бухгалтерського обліку в системі управління підприємством. Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць всеукр. наук.-практ. конф. (30 березня 2017 р., м. Тернопіль). Тернопіль : Крок, 2017. 220 с. С. 42-44.

26. Панфелюк Ю.Ю. Аналітична оцінка результатів фінансово-господарської діяльності підприємства. Студентські наукові читання – 2018 : матеріали конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт на факультетах обліку та фінансів і економіки та менеджменту Житомирського національного агроекологічного університету, 30 листопада 2018 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. С. 186-188.

27. Панфелюк Ю.Ю. Формування фінансових результатів підприємства. Фінансове забезпечення економіки : матеріали студентської науковопрактичної конференції, 30 травня 2019 р. – Житомир : ЖНАЕУ, 2019. С. 137-142.

28. Панфелюк Ю.Ю. Аналітична оцінка фінансових результатів діяльності підприємства. Студентські наукові читання – 2019 : матеріали конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових

робіт на факультетах обліку та фінансів і економіки та менеджменту Житомирського національного агроекологічного університету, 20 листопада 2019 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2019. С. 41-44.

29. Поддєрьогін А.М. . Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. 3-тє вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2010. 460 с.

30. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2013. 526 с

31. Патарідзе-Вишинська, М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. Київський інститут бізнесу і технологій . 2010. №10. URL: [http://www/nBuv.gov.ua/e-journals/eui/2010_2/10pmvvzd.pdf](http://www.nBuv.gov.ua/e-journals/eui/2010_2/10pmvvzd.pdf) (дата звернення:16.11.2019)

32. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку. URL: http://www.nBuv.gov.ua/portal/chem_Biol/nvnltu/17_4/163_Blonska_17_4/pdf (дата звернення: 25.11.2019)

33. Прибуток підприємства: його роль, формування, розподіл та використання в умовах сучасної системи оподаткування. URL: http://pidruchniki.com/15100827/finansi/priButok_pidpriyemstva_yogo_rol_formuvannya_rozpodil_vikoristannya_umovah_suchasnoyi_sistemi_opodatkuva (дата звернення: 27.11.2019)

34. Пуцентейло П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 1. С. 168-174

35. Романова Т.В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*.2015. №4. URL: [http://www/economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3976](http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3976) (дата звернення: 02.11.2019)

36. Тульчинська С.О. Визначення доцільності фінансового оздоровлення підприємства на підставі оцінки фінансового потенціалу. *Ефективна економіка*. №4.2014. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>. (дата звернення: 03.12.2019)

37. Удосконалення управління прибутком на підприємстві. URL: http://www.nBuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Torg/2009_10/04.pdf (дата звернення: 01.12.2019)

38. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

39. Швиданенко Г. О., Олексюк О. І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. К.: КНЕУ, 2009. 192

40. Шляга О. В. Прибуток та рентабельність, як показники ефективності виробництва. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. № 8. С. 75-81.